

PRAHA, 11. 7. 2022

Více než třetina Čechů dostává řetězové emaily, statisíce je přeposílají dál

37 % Čechů uvedlo, že dostává řetězové emaily týkající se celospolečenských témat jako jsou politická situace, migrace či válka. Část z nich, konkrétně pak 460 tisíc, je poté přeposílá dál. Ukázal to výzkum agentury Ipsos, který byl realizován ve spolupráci se střeoevropským výzkumným konsorciem Central European Digital Media Observatory (CEDMO) na reprezentativním vzorku české populace starší 18 let.

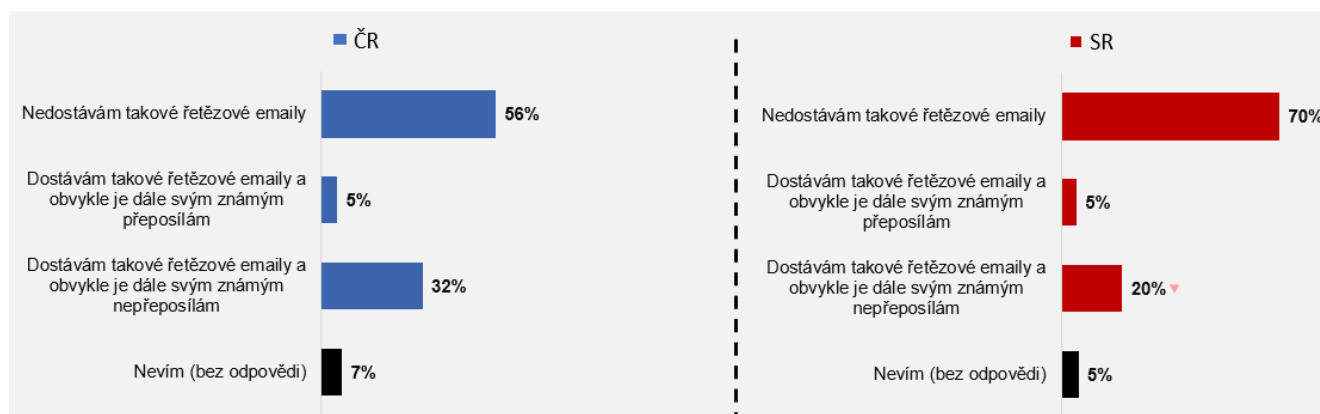
Na přelomu června a července byla realizována již čtvrtá vlna výzkumu, která se zaměřovala na názory české populace týkající se dezinformací i informační války v souvislosti s konfliktem na Ukrajině. Ve stejném čase byl výzkum realizován i na Slovensku, což umožňuje relevantní srovnání názorů populací obou zemí.

Statisíce Čechů přeposílají řetězové emaily

Téměř čtyři z deseti Čechů a čtvrtina Slováků dostává od svých známých řetězové emaily týkající se např. migrace, války, aktuální politické situace, COVID-19 a podobných témat. 32 % Čechů a 20 % Slováků tyto emaily dále nepřeposílá, v obou zemích je však shodné procento (5 %) těch, kteří je přeposílají dále. Nejčastěji řetězové emaily dostává nejstarší generace, nejvíce je pak přeposílají lidé se základním vzděláním, a to napříč všemi věkovými skupinami.

„Statisíce lidí v České republice i na Slovensku obvykle přeposílají řetězové emaily svým známým, často pak v kontextu toho, že již informace obsažené v nich dále neověřují. 7 % Čechů a 8 % Slováků pak obvykle sdílí či přeposílá informace, i pokud oni sami tuší, že může jít o dezinformaci“, uvedla Kateřina Rábová z agentury Ipsos.

Otázka: Dostáváte od svých známých hromadně přeposílané emaily, které varují před nebezpečím týkajícím se např. migrace, války na Ukrajině, epidemie onemocnění COVID-19, aktuální politické situace, Evropské unie či NATO?

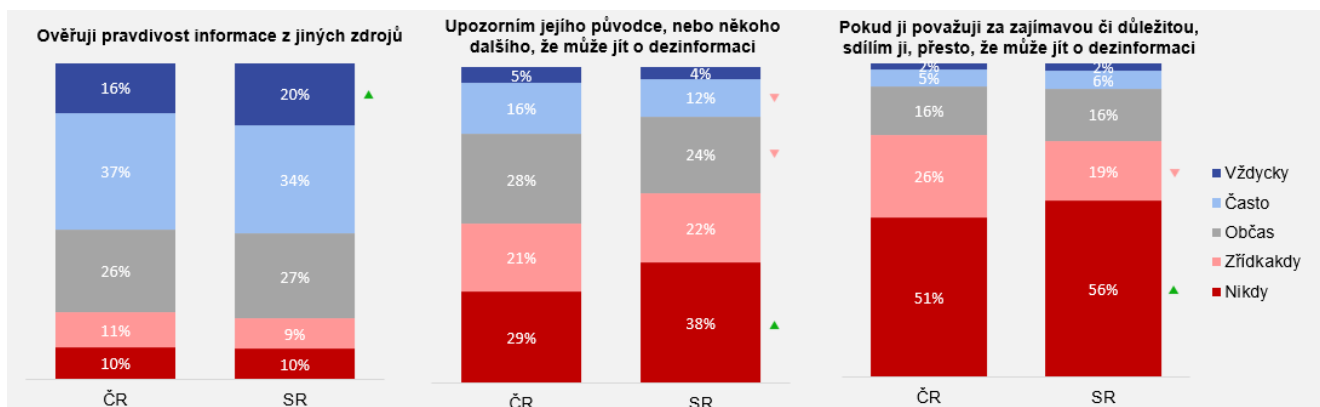

Pouze minimum lidí upozorní ostatní na dezinformaci

16 % Čechů a 20 % Slováků uvádí, že si vždycky ověří pravdivost informace z jiných zdrojů. Desetina populace v obou zemích to nedělá nikdy, podobné číslo pak zřídka. Pokud již lidé mají na dezinformaci podezření, pouze malá část (21 % Čechů a 16 % Slováků) z nich na to pravidelně upozorní jejího původce či někoho dalšího.

Češi se základním vzděláním nejčastěji tvrdí, že pravdivost informací si neověřují nikdy, i když mají podezření, že se jedná o dezinformaci (14 %). Vysokoškoláci pak nejčastěji uvádí, že zajímavou informaci nesdílí, pokud by se mohlo jednat o dezinformaci (63 %)

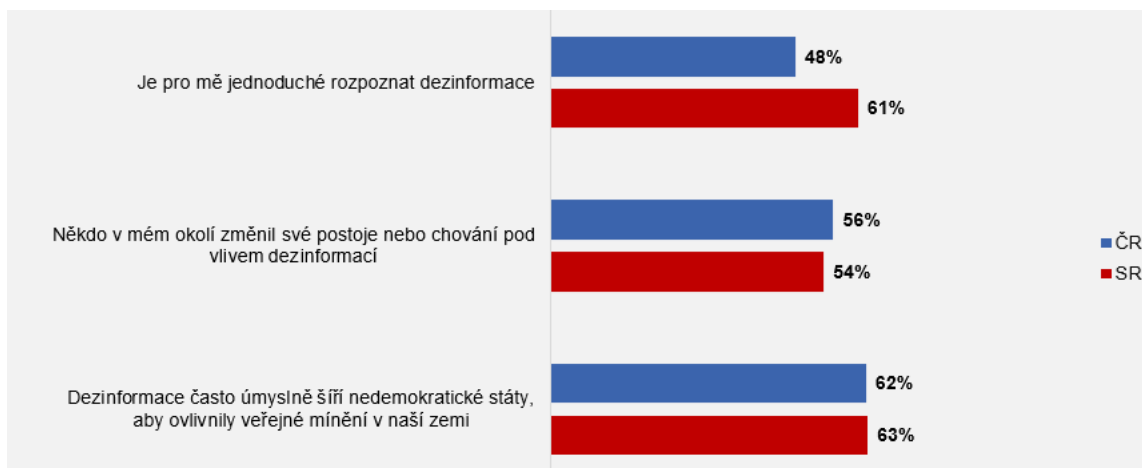
Otázka: Co obvykle děláte s informací, u které máte podezření, že může jít o dezinformaci?

Dezinformace jako zbraň nedemokratických států

Téměř dvě třetiny populací obou zemí shodně souhlasí s tím, že dezinformace často úmyslně šíří nedemokratické státy, aby ovlivnily veřejné mínění v naší zemi. Více než polovina lidí pak souhlasí s tím, že někdo v jejich okolí změnil své postoje nebo chování pod vlivem dezinformací. Méně Čechů (48 %) než Slováků (61 %) uvádí, že je pro ně jednoduché rozpoznat dezinformaci.

Otázka: Nakolik souhlasíte či nesouhlasíte s následujícími výroky, které se týkají dezinformací (tzn. účelově šířených nepravdivých informací)?
 Pozn: Procento vyjádřeno jako součet hodnot „rozhodně souhlasím“ a „spíše souhlasím.“

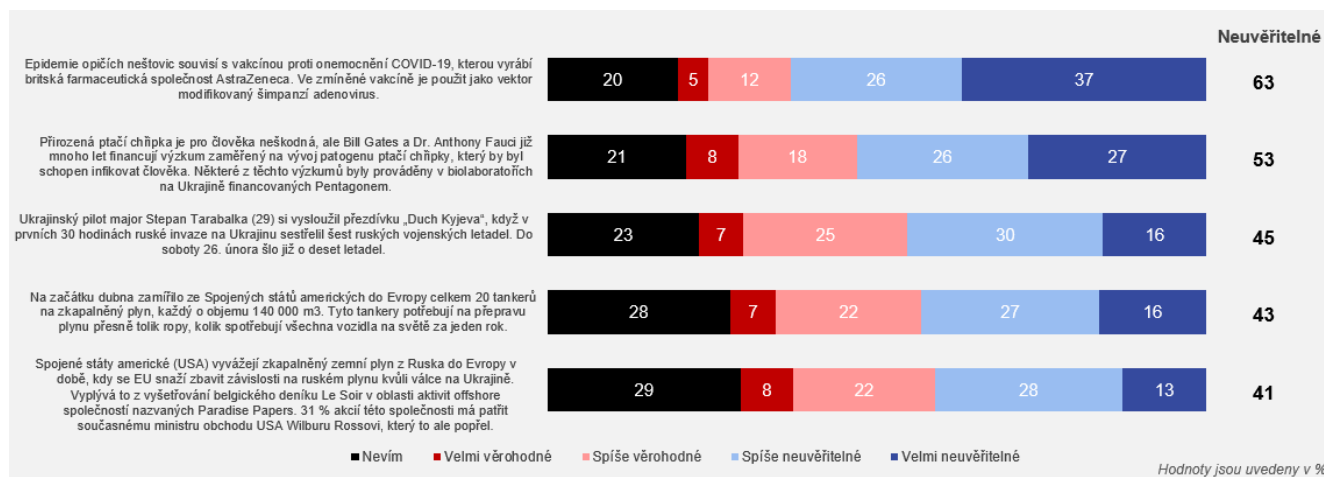
Třetina Čechů věří na „Ducha Kyjeva“, necelá pětina pak na spojitost opičích neštovic s vakcínou proti COVID-19

Cílem výzkumu bylo rovněž zjistit názory české populace na vybrané dezinformace, které se objevují ve veřejném prostoru. Třetině české populace přijde věrohodná informace o „Duchu Kyjeva“, která kolovala v souvislosti s válkou na Ukrajině. Nejméně uvěřitelná je pak informace týkající se spojitosti vakcíny proti onemocnění COVID-19 s opičimi neštovicemi, která přijde věrohodná 17 % populace. Tato dezinformace přijde nejvíce věrohodná lidem se základním vzděláním.

Ostatním dezinformacím, týkající vývoje ptací chřipky, převozu zkapalněného plynu či obchodování s tímto plynem poté průměrně věří 25-30 % Čechů. I zde platí, že tyto informace přijdou nejméně uvěřitelné lidem s vysokoškolským vzděláním.

Otázka: Do jaké míry považujete následující zprávy za neuvěřitelné, nebo naopak věrohodné?

Pozn: Neuvěřitelné = sloučení odpovědí „Velmi neuvěřitelné“ a „Spíše neuvěřitelné“.

INFORMACE O VÝZKUMU:

Výzkum byl realizován 30.6. - 7.7. 2022 na reprezentativním vzorku internetové populace ČR a SR starší 18 let. Celkem se ho zúčastnilo 1003 respondentů v České republice a 1042 respondentů na Slovensku. Nástrojem sběru dat byly Ipsos online panely Populace.cz a Populacia.sk

Výzkum byl realizován ve spolupráci se středoevropským výzkumným konsorciem Central European Digital Media Observatory (CEDMO) a jednalo se o již o čtvrtou vlnu na stejné téma. První vlna byla realizována ve dnech 31.3. - 6.4. 2022, druhá ve dnech 30.4. - 5.5. 2022 a třetí mezi 30.5. - 5.6. 2022.

INFORMACE O IPSOS:

Ipsos je výzkumnou, technologickou a konzultační společností. Výzkumu trhu se Ipsos věnuje 30 let a je největší agenturou na českém trhu. Spolupracuje s pobočkami sítě Ipsos v 90 zemích. Z Prahy řídí projekty po celém světě a sídlí zde i vedení Ipsos Central Europe Cluster (ČR, SR, Maďarsko, Rakousko). Ipsos disponuje moderním technickým zázemím pro sběr a zpracování dat a využívá know-how divizí specializovaných na výzkumy značky a komunikace, mapování trhu a segmentaci, zákaznickou zkušenost a kvalitativní výzkum. Ipsos je členem organizací SIMAR, ESOMAR, MSPA a řídí se jejich etickými principy a metodickými pravidly. Dlouhodobě se věnuje tématům CSR a udržitelného rozvoje.

Více na www.ipsos.cz.

KONTAKTY:

Kateřina Rábová

Associate Director Ipsos Public Affairs

GSM: +420 736 412 775

Katerina.rabova@ipsos.com

Michal Kormaňák

Account Director Ipsos Public Affairs

GSM: +420 739 472 302

Michal.kormanak@ipsos.com